

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ του ΠΟΛΙΤΗ
 ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
 ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ
 Α΄ ΚΛΑΔΟΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
 Διεύθυνση Προληπτικής Πυροπροστασίας
 Τμήμα 1^ο Πυρ/κών Κανονισμών & Διατάξεων
 Ταχ. Δ/ση Μουρούζη 4
 Ταχ. Κωδ. 106 74 Αθήνα
 Αρ.Τηλ. 2132157681
 Αρ. Fax: 2107407881

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
 Αθήνα 21 Απριλίου 2011

ΠΡΟΣ : α) Όλες τις Υπηρεσίες του Σώματος

β) Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών & Δικτύων
 Γενική Διεύθυνση οδικής ασφάλειας
 Διεύθυνση τεχνολογίας οχημάτων
 Τμήμα Γ΄
 Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε
 10191 Παπάγου

Αριθ. Πρωτ.: 12941 Φ. 704.1

ΚΟΙΝ.: Ομοσπονδία Βενζινοπωλών Ελλάδος
 Λόντου 8
 106 81 Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Εφαρμογή διατάξεων ισχύουσας νομοθεσίας πυροπροστασίας σε πρατήρια υγρών καυσίμων που λειτουργούν με τη μέθοδο της αυτοεξυπηρέτησης»

ΣΧΕΤ.: α) 45921/3443/11-3-2011 έγγραφο του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών & Δικτύων με συνημμένο έγγραφο-ερώτημα μηχανικού.
 β) Ν. 2801/3-3-2000 (ΦΕΚ Α΄ 46) όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 3897/2010 (ΦΕΚ Α΄ 208).
 γ) Π.Δ.118/06 (ΦΕΚ Α΄ 119).
 δ) 6707 Φ. 701.2/ 4-2-2010 εγκύκλιος Α.Π.Σ.
 ε) 23932 Φ.710.4/7-5-2007 εγκύκλιος Α.Π.Σ.

1.- Σε απάντηση της παραπάνω (α) σχετικής, αναφορικά με το αν είναι αποδεκτή η εγκατάσταση συστήματος πυρανίχνευσης και καταιονισμού (κατάσβεσης τοπικής εφαρμογής), σε ισόγειο πρατήριο υγρών καυσίμων που λειτουργεί με τη μέθοδο της αυτοεξυπηρέτησης πελατών, χωρίς να υπάρχουν υπερκείμενοι όροφοι, καθότι η Π.Υ. Ρεθύμνης δεν έκανε αποδεκτή την εγκατάσταση των ανωτέρω συστημάτων σε συντρέχουσα περίπτωση, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

α.- Η επιβολή και λήψη των μέτρων και μέσων πυροπροστασίας σε πρατήρια υγρών καυσίμων, ανεξάρτητα από το είδος των αντλιών καυσίμων, απορρέει από την παρ. 4 του άρθρου 4 του (β) σχετικού, του άρθ. 12 του (γ) σχετικού και περιορίζεται στα διαλαμβανόμενα σε αυτά.

β.- Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 62307/4563/07-12-2007 εγκύκλιο της Γενικής Διεύθυνσης οδικής ασφάλειας- Διεύθυνση τεχνολογίας οχημάτων που μνημονεύεται στο (α) σχετικό, αναφέρεται ότι στα πρατήρια που λειτουργούν με τη μέθοδο της αυτοεξυπηρέτησης θα πρέπει να εξασφαλίζεται μεταξύ άλλων και «σύστημα πυρανίχνευσης και καταιονισμού όπως προβλέπεται στο Ν.2801/2000, ανεξάρτητα αν το πρατήριο υπάγεται στις διατάξεις του».

γ.- Σύμφωνα με το άρθ. 4.1 του (β) σχετικού, απαγορεύεται η ίδρυση πρατηρίων υγρών καυσίμων, εφόσον, στο κτίριο, άνωθεν των επιπέδων ή επιπέδου που καταλαμβάνει το πρατήριο στεγάζονται οι εξής χρήσεις: συνυπάρχουν άλλες χρήσεις όπως κατοικίες (πλην μονοκατοικιών ή διπλοκατοικιών εφόσον αυτές χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για ιδιοκατοίκηση του ίδιου του εκμεταλλευτή του πρατηρίου και της οικογένειάς του), καταστήματα, εκπαιδευτήρια, νοσηλευτήρια, οίκοι ευγηρίας

γηροκομεία, θέατρα ή κινηματογράφοι, χώροι συνάθροισης κοινού, εξαιρουμένων των χρήσεων γραφείων και ξενοδοχείων.

δ.- Η ως άνω θέσπιση κριτηρίων ως προς τις κτιριακές προδιαγραφές χώρων που πρόκειται να λειτουργήσουν νέα πρατήρια υγρών καυσίμων, επί της ουσίας περιορίζει την ίδρυση και λειτουργία των εγκαταστάσεων αυτών σε μονώροφα-ισόγεια κτίρια, κατά την έννοια του άρθρ. 4 του (β) σχετικού.

ε.- Κατά το πνεύμα του νομοθέτη, η επιβολή των πρόσθετων μέτρων που εισάγει το (β) σχετικό σε εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων, αποσκοπεί πρωτίστως στην προστασία κι αποφυγή εξάπλωσης πυρκαγιάς, σε υπερκείμενα του πρατηρίου επίπεδα-ορόφους. Για το λόγο αυτό, τα ίδια μέτρα δεν καθίστανται υποχρεωτικής εφαρμογής σε πρατήρια που λειτουργούν σε μονώροφα κτίρια.

στ.- Κατόπιν υποβολής σχετικού ερωτήματος του Σωματίου Βενζινοπωλών Νομού Κοζάνης, ως προς τα πρόσθετα μέτρα που προτίθεται να λάβει η Υπηρεσία μας για την ασφαλή λειτουργία των αυτόματων πωλητών καυσίμων, με βασικό επιχείρημα, ότι οι πελάτες-χρήστες, ενδεχομένως να μην βρίσκονται σε νηφάλια κατάσταση και τυχόν διαβροχή κάποιου με καύσιμο, από απρόσεκτο χειρισμό, θα καταστήσει αυτόν φλεγόμενο επί του οδοστρώματος, εκδόθηκε το (ε) σχετικό με το οποίο καθορίστηκε ότι, τα μέτρα πυροπροστασίας στα μη επιτηρούμενα πρατήρια υγρών καυσίμων είναι τα προβλεπόμενα από το Ν. 2801/2000 και το Π.Δ 118/2006.

ζ.- Η φυσική κι ενστικτώδης αντίδραση αναφλεγόμενου, για οποιοδήποτε λόγο, χρήστη αντλίας πρατηρίου υγρών καυσίμων με τη μέθοδο της αυτοεξυπηρέτησης, θα ήταν η άμεση απομάκρυνσή του από το χώρο των αντλιών χωρίς ν' αναμένει, παραμένων φλεγόμενος, την ενεργοποίηση του άνωθεν των αντλιών, συστήματος κατάσβεσης τοπικής εφαρμογής.

η.- Είναι προφανές, ότι για τον καθορισμό των τεχνικών προδιαγραφών και το σχεδιασμό ασφαλούς χρήσης και λειτουργίας των αντλιών/διανομένων πρατηρίων αυτοεξυπηρέτησης, έχει ληφθεί υπόψη, ότι ο χειρισμός των μηχανικών αυτών διατάξεων, απευθύνεται σε άτομα/χρήστες διαβαθμισμένης νοητικής και συναισθηματικής κατάστασης.

θ.- Σύμφωνα με την παραπάνω (δ) σχετική, εφόσον ο ιδιοκτήτης ή εκμεταλλευτής επιχείρησης απαιτεί ή ο μηχανικός-μελετητής προτείνει, την επιπλέον εγκατάσταση ή/και λήψη επιπρόσθετων μέσων και μέτρων πυροπροστασίας, δύναται να λαμβάνονται κατά την κρίση τους, χωρίς την αναφορά τους στη μελέτη και την απεικόνισή τους στις κατόψεις, και τα Γραφεία Πυρασφάλειας των Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος στο στάδιο έγκρισης μελετών πυροπροστασίας, θα ελέγχουν ώστε στις μελέτες να περιλαμβάνονται αυστηρά και μόνο, τα επιβαλλόμενα από τις οικείες διατάξεις μέσα και μέτρα πυροπροστασίας.

ι.- Σύμφωνα με την παράγρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3230/2004, προκειμένου να εκδοθεί μια διοικητική πράξη, οι δημόσιες υπηρεσίες απαιτούν την υποβολή δικαιολογητικών από τους συναλλασσόμενους με αυτές πολίτες, μόνο εφόσον προβλέπονται σε διατάξεις νόμων ή άλλων (κατ' εξουσιοδότηση νόμου) κανονιστικών πράξεων της Διοίκησης. Κατά συνέπεια οποιαδήποτε απαίτηση προσκόμισης επιπλέον δικαιολογητικών πέρα από τα μνημονευόμενα σε σχετικές διατάξεις, εκτός του ότι είναι μη σύννομη, καταγγελλέα και πειθαρχικά ελεγχόμενη, συμβάλλει τόσο στην επιβάρυνση του διοικητικού μηχανισμού όσο και στην τλαιπωρία και οικονομική ενδεχομένως επιβάρυνση των διοικούμενων.

ια.- Για τα Γραφεία Πυρασφάλειας των Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος, υπάρχει δέσμια αρμοδιότητα για την έκδοση συγκεκριμένων διοικητικών πράξεων, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις εγκυκλίους που τυχόν εκδίδονται από την αρμόδια Διεύθυνση του Πυροσβεστικού Σώματος στην κατεύθυνση της ομοιόμορφης εφαρμογής των κανόνων δικαίου πυροπροστασίας και της ενιαίας αντιμετώπισης των

παρουσιαζομένων περιπτώσεων. Εσωτερικές εγκύκλιοι άλλων κλάδων της διοίκησης δεν συνιστούν διοικητικές πράξεις, εκτελεστές από τα κατά τόπους Γραφεία Πυρασφάλειας των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών.

2.- Ύστερα από τα παραπάνω, κριτήριο επιβολής και λήψης των πρόσθετων μέτρων πυροπροστασίας που επιβάλλονται από τις διατάξεις του (β) σχετικού για τις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων που αναφέρονται στο άρθρ. 4 και ειδικότερα για τα πρατήρια υγρών καυσίμων, είναι η ύπαρξη ή μη επιπέδων συγκεκριμένων χρήσεων άνωθεν του επιπέδου του πρατηρίου και όχι η διάκριση ανάλογα των διατιθέμενων αντλιών/διανομέων, συνήθων ή αυτοεξυπηρέτησης (self service). Κατά συνέπεια, ορθώς η Π.Υ. Ρεθύμνης δεν προέβη στην έγκριση, κι όχι αποδοχή όπως αναφέρεται στην (α) σχετική, υποβληθείσας μελέτης πυροπροστασίας πρατηρίου υγρών καυσίμων με αντλίες αυτοεξυπηρέτησης, καθότι από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις εγκαταστάσεις αυτές από άποψη πυροπροστασίας, δεν απορρέει η επιβολή πρόσθετων μέτρων.

3.- Η παρούσα επιφέρει μεταβολή της θέσης και διοικητικής αντίληψης ως προς τη σκοπιμότητα της λήψης πρόσθετων μέτρων σε πρατήρια υγρών καυσίμων που διαθέτουν αντλίες/διανομείς αυτοεξυπηρέτησης και αυτοδικαίως καταργεί την όμοια (ε) σχετική. Τα Γραφεία Πυρασφάλειας των περιφερειακών Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος, παρακαλούνται για την εφαρμογή των διαλαμβανομένων σε συντρέχουσες περιπτώσεις, στα πλαίσια της αρμονικής κι ομοιόμορφης διοικητικής δράσης.

Ο Αρχηγός ΠΣ

Στυλιανός Δ. Στεφανίδης
Αντιστράτηγος ΠΣ